

ಬಪ್ಪು 'ತಾರೆ'ಯನ್ನು ಮರೆಯುವುದುಂಟೆ...

ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಬ್ಬಚಿತ್ರಗಳ ನಡುವೆಯೇ ಬೃಹತ್ ದ್ಯುತಿದೂರದರ್ಶಕವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಖಗೋಳ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಬಂಧಿ ಉಪಕರಣಗಳ 'ಪ್ರತಿಕ್ರಮಿತ ಪ್ರದರ್ಶನ'ವೊಂದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

'ಇದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖಗೋಳವಿಜ್ಞಾನ ವರ್ಷವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಖಗೋಳ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಈ ಸ್ವಬ್ಬಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಈ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ...' ಎಂದು ವೀಕ್ಷಕ ವಿವರಣೆಗಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ.

ನಾಲ್ಕುನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಂದರೆ 1609ರಲ್ಲಿ ಗೆಲಿಲಿಯೊ ತಾನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದ ದೂರದರ್ಶಕವನ್ನು ಆಗಸದತ್ತ ತಿರುಗಿಸಿಟ್ಟು, ಆಕಾಶಕಾಯಗಳ ಆಧುನಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆದಿದ್ದರು. ಅದೇ ವರ್ಷ ಕೆಪ್ಲರ್ 'ಆಸ್ಟ್ರೊನೊಮಿಯ ನೊವಾ' ಕೃತಿ ರಚಿಸಿ, ಆಕಾಶಕಾಯಗಳ ಚಲನೆ ಕುರಿತು ಹಲವು ನಿಖರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ವರ್ಷವನ್ನು

'ಖಗೋಳ ವಿಜ್ಞಾನ ವರ್ಷ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಆಚರಿಸಲು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯೇ ಅಂಕಿತ ಒತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಹಿಂದಷ್ಟೇ ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ 'ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖಗೋಳ ವಿಜ್ಞಾನ ವರ್ಷಾಚರಣೆಗೆ' ಜಾಲನೆ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಪ್ರಧಾನ ವೇದಿಕೆಯ ಎದುರಿನಿಂದ ಆ ಸ್ವಬ್ಬಚಿತ್ರ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಟೀವಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗ 'ಈ ಸ್ವಬ್ಬ ಚಿತ್ರವು ಕವಲೂರಿನ ವಯಸ್ಸು ಬಪ್ಪು ವೀಕ್ಷಣಾಲಯದ ಪ್ರತಿಕ್ರಮಿತ' ಎಂಬ ವೀಕ್ಷಕ ವಿವರಣೆಗಾರನ ಮಾತುಗಳು ಕಿವಿಗೆ ಬಿಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಈ ನಾಡಿನ ಖಗೋಳ ವಿಜ್ಞಾನದ ಚಿನ್ನದ ಅಧ್ಯಾಯ ಒಂದು ಸ್ಮೃತಿಪಟಲದಲ್ಲಿ ಘಟಿಸಿತೋಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಖಗೋಳ ವಿಜ್ಞಾನ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮ ನೀಡಿದ ಡಾ.ಕಲ್ಹಾತ್ ವಯಸ್ಸು ಬಪ್ಪು, ಕೊಡುಗೆ ಅನನ್ಯ. ಸೂನಣ್ಣ ಬಪ್ಪು ಮತ್ತು ಮನಾಲಿ ಘುಕುಜಿ ದಂಪತಿಯ ಪ್ರತ್ಯ ವಯಸ್ಸು ಬಪ್ಪು ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ 1927ರ ಆಗಸ್ಟ್ 10ರಂದು ಜನಿಸಿದರು. ಸೂನಣ್ಣ ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನ ನಿಜಾಮಿಯ ಅಬ್ದುಲ್‌ವೇಛರಿ (ಖಗೋಳ ಘಟನೆಗಳ ವೀಕ್ಷಣಾಲಯ)ಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ವಯಸ್ಸುವಿಗೆ ಎಳವೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಚಂದ್ರ, ತಾರೆಗಳ ಸೂರಂಟು

'ನೈಜ' ಕಥೆಗಳ ವಿಜ್ಞಾನಯೇ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಬಾಲ್ಯದ ಜತೆಗಾರ 'ಚಂದಮಾಮ' ನನ್ನು ಇತರ ಮಕ್ಕಳು ನಂತರ ಮರೆಯುವಂತೆ ವಯಸ್ಸು ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪಡೆದ ನಂತರ ಹಾರ್ವರ್ಡ್ ವಿವಿ ತೆರಳಿ 1952ರಲ್ಲಿ ಪಿಎಚ್‌ಡಿ ಪದವಿ ಗಳಿಸಿದರು. ನಂತರ ಅಲ್ಲಿನ 'ಪಲೊಮರ್' ಅಬ್ದುಲ್‌ವೇಛರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಸ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಜತೆಗೂಡಿ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ ಹೊಸ ವಿಚಾರ ಮಂಡಿಸಿದರು. ಅದು ಇವತ್ತಿಗೂ 'ಬಪ್ಪು-ವಿಲ್ಸನ್ ಎಫೆಕ್ಟ್' ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿದೆ.

ಇವರು ಹಾರ್ವರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಬರ್ಲಿನ್‌ನಲ್ಲಿ, ಗಾರ್ಡನ್ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಕ್ ಎಂಬ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಜತೆಗೂಡಿ ಹೊಸ ಧೂಮಕೇತು ವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದರು. 60 ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಆ ಧೂಮಕೇತನ್ನು ಖಗೋಳ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ 'ಬಪ್ಪು ಬೊಸ್ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಕ್ ಧೂಮಕೇತು' ಎಂದೇ ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಪ್ಪು ಅವರಿಗೆ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ವಿಪುಲ ಅವಕಾಶಗಳು ತೆರೆದುಕೊಂಡರೂ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಖಗೋಳ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಹೆಗ್ಗುರಿಯೊಂದಿಗೆ ವಾಪಸಾದರು. ನೈನಿತಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ 'ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯ ಖಗೋಳ ವೀಕ್ಷಣಾಲಯ' ವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು 1954ರಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡರು. ದೇಶದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವೀಕ್ಷಣಾಲಯವನ್ನಾಗಿ ಅದನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ನಂತರ ಅವರು 1960ರಲ್ಲಿ ಕ್ಯೂಡೆಕೆನಾಲ್ ಅಬ್ದುಲ್‌ವೇಛರಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡರು. ಅದಾಗಲೇ 2 ಶತಮಾನಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಹೊಂದಿದ್ದ 'ವೀಕ್ಷಣಾಲಯ' ತೀರಾ ಜಡಗೊಂಡಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಧುನೀಕರಣಗೊಳಿಸಿದ ಬಪ್ಪು ವಿಷ್ಣುವು ಉತ್ತಮ ವೀಕ್ಷಣಾಲಯವನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿದರು.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖಗೋಳ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅಪಾರಗೌರವ ಪಡೆದಿದ್ದ ಬಪ್ಪು 1967ರಿಂದ 73ರವರೆಗೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖಗೋಳ ವಿಜ್ಞಾನ ಒಕ್ಕೂಟದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರಲ್ಲದೆ, 1979ರಲ್ಲಿ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆರಿದರು. ಖಗೋಳ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ತಮಗಿದ್ದ ಅಪಾರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಧಾರ ಎರೆದ

ಡಾ.ಕಲ್ಹಾತ್ ವಯಸ್ಸು ಬಪ್ಪು

ಇವರಿಗೆ ತೈಲಚಿತ್ರ ರಚನೆ, ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಶ್ರಮವಿತ್ತು. ಉತ್ತಮ ಸಂಘಟಕರೂ ಆಗಿದ್ದ ಬಪ್ಪು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಭಾರತೀಯ ಖಗೋಳ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಭದ್ರ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಿದರು.

ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದ 'ಕವಲೂರಿನ ವೀಕ್ಷಣಾಲಯ' ಕೂಡಾ ಬಪ್ಪು, ಕೊಡುಗೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಕೊಡೈಕನಾಲ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ಬಪ್ಪು ಅವರು ವೆಲ್ಲೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಜಾವಡು ದಟ್ಟವನಿಗಳ ನಡುವಣ ಕವಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಮಟ್ಟದ 'ವೀಕ್ಷಣಾಲಯ' ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವದೇಶಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ 2.3ಮೀಟರ್ ದ್ಯುತಿರಂಧ್ರದ ದೂರದರ್ಶಕವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರಂಗಜಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇದು ಇವತ್ತಿಗೂ ಜಗತ್ತಿನ ಕೆಲವು ಉತ್ತಮ 'ವೀಕ್ಷಣಾಲಯ'ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಈ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಹಗಲಿರುಳೂ ಶ್ರಮಿಸಿದ ಬಪ್ಪು, 1982ರ ಆಗಸ್ಟ್ 19ರಂದು ಮ್ಯೂನಿಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದರು. ಅಂದು ಜಗತ್ತಿನ ಸಾವಿರಾರು ಖಗೋಳವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕಂಬನಿಗರೆದಿದ್ದರು. ಖಗೋಳ ವಿಜ್ಞಾನರಂಗಕ್ಕೆ ಇವರು ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಕವಲೂರಿನ ವೀಕ್ಷಣಾಲಯಕ್ಕೆ 'ವಯಸ್ಸು ಬಪ್ಪು ವೀಕ್ಷಣಾಲಯ' ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿತ್ತೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಆ ಬೃಹತ್ ದೂರದರ್ಶಕಕ್ಕೆ ಕೂಡಾ ಬಪ್ಪು ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟು ಗೌರವಿಸಿತು. ಇವುಗಳನ್ನು 1986ರ ಜನವರಿ 6ರಂದು ಆಗಿನ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದ್ದರು. ಇದರ 'ಪ್ರತಿಕ್ರಮಿತ' ಯನ್ನೇ ಮೊನ್ನೆ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಶತಮಾನದ ಹಿಂದೆ ಕೇರಳದ ನಾರಾಯಣ ಗುರುಗಳು ಮಾನವತೆಯ ಸಂದೇಶ ನೀಡುತ್ತಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರು ನಾರಾಯಣ ಗುರುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ 'ಒಳಗಣ್ಣು ತೆರೆದ ಗುರು' ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದರು. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಬದುಕಿದ್ದ ಅದೇ ಸಮುದಾಯದ ಸೂನಣ್ಣ ಬಪ್ಪು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೂಡಾ ತ್ರಿಗುರುಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಅಪಾರ. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಅವರು ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದರೆ, ಅವರ ಪ್ರತ್ಯ ಬಪ್ಪು ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿರಿದ ಎತ್ತರ ಅನನ್ಯ.